

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 2 korona.
Félévre . . . 4 korona.

Vidékre postán küldve:
Negyedévre . . 3 kor. 50 fil.
Félévre . . . 7 kor. — fil.

Egyes szám ára 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS ÚJSÁG)

Megjelen minden nap,
hétfő és
ünneputáni nap kivételével.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Budainagy-útcá 151. szám,
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők.

Telefon: 141. szám.

Felelős szerkesztő: DR. JOÓ GYULA.

Kiadja: a Nyomda-Részvénytársaság.

Főmunkatárs: HAJDÚ JOZSEF.

A köztisztviselői függetlenség.

Most egy éve tobzódó dühében garázdálkodott az önkény. Csapásai alatt mintha megrendült volna az alkotmány épülete. Darabjai hullottak s lefoszlottak. A parlament szétkergetve, tehetetlen volt minden akcióra; az országban a királyi és kormánybiztos urak s a főispánok pusztították telhetetlen éhséggel a közjogokat és közszabadságokat, erős próbára téve a nemzet amugy is a végsőkig fokozott feszültségében e nép türelmét.

Most egy éve volt. Megrendült bennünk a hit az alkotmány iránt s kiveszett a bizalom a jogok szentsége felől. Üresnek, tartalom nélkülinek láttuk az alkotmányt, amelyen óriási rést ütött az órjengő hatalmi vágy. Éreztük, hogy ez az alkotmány, amelyről büszkén hirdettük, hogy egygyé forrott a nemzettel, kijegecesedett annak gondolkodásán s fogadalommá nőtt, voltaképp szines ábrándokon épül fel s voltaképp csak a nemzeti képzelődés játéka, amely az alkotmányt minden féle képekkel díszítette fel. Éreztük, hogy alkotmányunk tényleg csak papíron van. Holt írás, melynek tartalmát csak a nemzet tényleges erőinek bevétele kölcsönözhetne.

Ez a tudat váltotta ki az alkotmánybiztosítékok gondolatát. Az első felbuzdulás perceiben ezer meg ezer ötlet pattant ki. Terv, tervet követett s a parlamentet és kormányt a feliratok özöne árasztotta el. Ám e feliratok, kevés kivétellel, nélkülözték a reális erőt. Nem jelölték meg ama

módozatokat, amelyek a kérdés megoldását lehetővé teszik s mindannyian törvények alkotását sürgették, amelyek a közszabadságokat biztosítsák. Szóval újabb holt írásokat kívántak, újabb ideálokat hajszoltak s közben nem látták meg az egyedül reális biztosítékot.

Az alkotmány biztonsága az önkormányzaton sarkallik. Ennek erején kell megtörnie minden hatalmi tulkapásnak. Hiába bátyázzuk körül az önkormányzati jogokat törvényekkel, azaz holt írásokkal, hiszen csak a multban is volt alkalmunk látni, hogy a törvény s a törvényes intézkedés semmibe vevődik, ha a hatalmi érdek úgy kívánja. Intézményes garanciák kellenek tehát s a közintézmények megszilárdításában kell az alkotmány biztosítékait keresnünk.

Erre pedig, nézetünk szerint, egyetlen mód kínálkozik. A törvényhatósági élet a köztisztviselők közvetítésével jelentkezik. Ők gyakorolják az önkormányzati hatósági jogokat. Őket, a köztisztviselőket, kellene állásokban intézményszerűen megerősíteni, hogy ne férhessen hozzájuk a hatalom kezelője.

Függetleníteni kellene őket a mindenkori hatalomtól, hogy az önkormányzati jogok gyakorlásában félelem nélkül járhasanak el azon biztos tudatban, hogy ekzisztenciájuk nem függ a feltétlen meghódolástól. Szóval szolgálati pragmatikára van szükség. Am e pragmatikának minden félreértést kizáró módon kell körvonalaznia a köztisztviselői jogokat s törvényes intézkedésekkel kialakoznia a köztiszt-

viselői függetlenséget. Mert csak a függetlenség lehet biztosítéka a köztisztviselői szabadságnak. Mi sem igazolja e tételt jobban, mint hogy a darabonti felforgatási kedv egyedül a birói szervezetben talált olyan ütődési felületre, melyről visszapattant minden alkotmányellenes kísérlet.

Jól ismerjük a különbséget, mely a független birói szervezet s az önkormányzati tisztviselői szervezet között létezik. Nem is a birói függetlenség mintájára kívánjuk az önkormányzati tisztviselők szervezetét. Jól tudjuk, hogy az önkormányzat természete kizárja a függetlenség ilyen fokát. De határozottan ott látjuk az alkotmány egyik biztosítékát, ahol a törvényhatósági tisztviselő függetlenné válik a kormánytól s egyenesen a törvényhatóságával szemben áll függőségi viszonyban.

Mert ez által feltétlenül biztosítva van a törvényhatóság alkotmányos jogainak védelme s nem lesz annak kitéve a tisztviselő, hogy kötelességének teljesítéséért kormányhatalmi üldözésben lesz része. Következésképp nem is kényszeríthető kötelességének megszegésére.

Győr város átirata révén Kecskemét is foglalkozni fog a községi törvény revíziójával. Valószínű, hogy a határozat Győr feliratának pártolását fogja eredményezni, de igen kívánatosnak találnók, ha a kecskeméti felirat a köztisztviselői függetlenség követelményét is kidomborítaná.

TÁRCA.

A Pentecotte-ék kapukulcsa.

Írta: Thomas Fenier.

A Nőegylet Kabaret-estélyén felolvasta:
dr. Böszörményi Gézáé.

Lenaitre professor művének: *Páris zene és koncert története* nek van egy jelentékeny fogvatkozása, amennyiben nem említi, Pentecotte Márton nevét, kinek pedig a külvárosi kevésbbé klasszikus zene fejlesztése terén hervadhatatlan érdemei vannak.

Ki az a Pentecotte?

Erre nem olyan könnyű megfelelni. Ha az utcai zene reformátorának vagy megteremtőjének nevezném, egyik sem volna találó. Mondjuk egyszerűen, zenész volt és pedig klarinetos. Erről a nagy férfiúról óhajtanék egyetmást elmondani.

Nem volt párisi születésű, de a társadalom legfelső rétegéből származott, a mennyiben szülei egy 5 emeleti padlás szobában laktak Nautésban. Apja sok oldalulag képzett ember volt: vasár és ün-

nepnapokon a komédiás bódék előtt a kiáltók szerepét töltötte be, hétköznapokon, a nap világos óráiban felettebb prózai munkával foglalatzkodott, fapapucsokat készített kisebb-nagyobb-legnagyobb lábak tulajdonosai részére. Este azonban a Muzsáknak áldozott, az aranyifjuságnak huzta a talpalávalót.

E sok oldalul elfoglaltsága mellett is szakított magának időt arra, hogy növekedő fiát jó szavakkal, bölcs tanításokkal, nádpálcával az élet rögzös utaira előkészítse. A jó erkölcs törvényein kívül a klarinét kezelésének technikáját is igyekezett vele elsajátíttatni. Az ifju növen déknek rendkívül nagy tehetsége volt, ha nem is tartozott a csodagyerekek közé, kik már a bölcsöbben zenevirtuozók, de mégis szép reményekre jogosította fel a szerető apát.

Azonban, sajnos, megszakadt az oktatás, mert a mester egy pálinkás csapásokban váratlanul bucsut mondott a szép világnak s elhurcolkodott oda, ahol — tudomásunk szerint — nem követelnek házbért. Anyja már régebben meghalt, szegényes berendezésüket elvitték a hitelezők, csak a klarinét maradván rá örök-

ségül, de a fiu meg volt győződve róla, hogy az ócska hangszer kincseket rejt magában, csak érteni kell a módját, hogyan kell azt kicsalni belőle.

De mégis nem ez volt egyetlen atyai öröksége! Örökölte még az erős vonzalmat a szeszélyes italok iránt, minek természetes következménye lett, hogy az ifju óriás csakhamar felettebb óhajtott, hogy minden adókönyv a pokol pusztító tüzébe kerülne. Nem tudhatni, vajjon a hitelezők zaklatása, vagy művészi ambíciók hajtották-e hősünket Páris felé, abból a városból, melynek lakosságát egygyel szaporította születése alkalmából.

Tagadhatatlan, Mártonnak nem esélyek valának ambíciói, amennyiben, ha nem is egyenesen az operához, de a Marais színház zenekarához óhajtott magát felvétetni. Eppen szükség is volt abban egy ilyen művészre. A karmester nem riadt vissza a kedvezőtlen külsőtől, mivel tapasztalatból tudta, hogy durva héjalatt is rejthetnek nemes mag. Azonban az első próba után így szólt hozzá: „Fiatal barátom, Caesarról mondják, hogy egyszerre több dolgot tudott végezni, Saint Germain t kondálták, hogy jobb és balkezé-

Magyar háziipar.*

Irta: H. Sztankay Lajos.

I.

Egy ország életében talán semmi sem játszik nagyobb és fontosabb szerepet, mint az ipar. A fejlett, virágzó ipar hasonló az életerős, egészséges emberi szervezet vérkeringéséhez, mely fokozott működésre készíti a testet és szellemet egyaránt. Az olyan állam, ahol az ipar csak tengődik, ott a kereskedelem sem virágzó, a lakosság szegény és tudatlan. A művelt nyugati államok nemcsak a műveltség magas fokán állanak, de erősek is, mert erőforrásuk az ipar és kereskedelem, Anglia a világ legerősebb tengeri haderejét képviseli, gazdagsága mérhetetlen s mindezt híres iparának köszönheti, mely uralja az öt világrészt s még a legtávolabbi szigetek vadnépei is respektálják az angol nemzet uralmát. Franciaország a divat terén hódította meg az emberiséget s a franciák izlése és művészi fokon álló ipara iránt elismeréssel adózik minden nemzet.

Szegény, sokat szenvedett sanyargatott hazánk csak az utóbbi évtizedekben fordíthatta erejét iparának fejlesztésére, félszázad alatt végezte óriási erőfeszítéssel azt a munkát, melyet más államok több századon át kényelmesen elvégeztek, addig, míg mi létünkért küzdünk, harcoltunk törökkel és osztrákkal. Hála azonban a Gondviselésnek, mely megsegíti a száz sebből vérző nemzetet, visszaadta szabadságát s azóta a magyar ipar is hatalmas lendületet vett.

Maga az ipar annyi ágra oszlik, hogy teljes egészében egy felolvasás keretében nem lehetne felölelni, nem is célom az egész iparra kiterjeszkedni, hanem annak csak egy ágára, a magyar háziiparra.

Háziipar alatt tulajdonképpen az olyan foglalkozást értjük, melyet a munkás, avagy egyes családok saját lakásukon üznek, részint saját szükségleteik kielégítésére, részint pedig piaci elárúsításra. A házi ipar nem csak nemzetgazdasági szempontból képez első rangú tényezőt, de

* Sztérényi József adatai felhasználásával.

tekintettel, hogy a legszegényebb családnak megélhetését, fentartását biztosítja s e mellett még egy kis élelmességgel megtakarítást is eredményez, valóban megérdemli, hogy nagyobb figyelemre méltassuk.

A magyar ember munkáját messze idegenben is sokra becsülik, mert tudják, hogy erő és ügyesség rejlik a magyar karokban. Aranykalászos ronáink magyar kezek áldásos munkáját hirdetik. Nincs szorgalmasabb és tevékenyebb a magyar földművesnél, a ki az éneklő madárral együtt kél s késő este hajtja fejét álmra. Azonban az is bizonyos, hogy télen nincs nagyobb ur a földműveseinknél, kik a jó öreg banya padkáján szívesen olvassák a kalendárium történeteit, az ujságot, elregélnék a régi jó időről, meghányják-veik az ország ügyes bajait. Pedig az idő pénz! Ha ez a jelszó lebegne minden magyar ember előtt, talán nem hagyná itt e szép hazát annyi százezer munkás, hogy odakünn verejtékes, nehéz küzdelemmel tanulja becsülni az idő értékét. Egy időszak sem alkalmas annyira az otthoni foglalkozásra, mint a tél. Magyar menyecskék és hajadonok még csak találhatnak elég munkát a háztartás vezetésében, de férjeik szívesebben elbeszélgetnek a szomszédalatt egy kis pipaszó mellett. A mi jambor tót felebarátaink addig oda-fönn Trecsén hegyes völgyes szép házában fűnek, faragnak, készítik a nyárra valókat, hogy az országot bebarangolva egy kis furujával árulják kis kosaraikat, fából készült konyhatárgyakat stb. és a befolyogató pénzecskéket összekuporgatva, küldöztetik családjaiknak. A hegyes vidékeken általában jobban ki van fejlődve a házi ipar, mint az alföldön. Pedig a természet tőlünk sem tagadta meg azokat az anyagokat, melyek egy kis munkával új kereseti ágat nyújtanak s nagy mértékben előmozdítják a közös vagyonosodást, Erdőink kitűnő szerszámfát, rétjeink fűzveszőt, sást, kákát szolgáltatnak, e mellett fonalat, olesó kelmét is csekély anyagi áldozattal be lehetne szerezni.

Igy semmi sem áll útjában, hogy a házi iparnak akár mind három ágát, a szövő-fonó ipart, a faipart és szalma-

gyékényfonást ne kultiválhassuk. Azt nem lehet mondani, hogy az alföldi népnek nincs talán izlése, nincs kézi ügyessége, s talán nem lenne képes oly kézi munkákat előállítani, mint a hegyes vidékek lakói. Ennek ellenben ellentmond a debreceni suba, mely szép magyaros díszítésével párját ritkítja; tulipános, rózsás cserépedényeink népünk lelkében szunynyadó művészi hajlamról tanuskodnak, melyeket csak fel kellene ébreszteni, tovább fejleszteni; a halasi csipke ország-szerte hítes. Ime néhány példát említettem szomszédunkból; de Kecskemét határában, Bugacon, az egyszerű pásztor emberek körében is feltaláljuk az izlés iránti érzéket. A kézi munkák iránti hajlamot, mely díszes fadaragványokban nyilvánul. Városunk muzeumában látható néhány ily faragvány, mely nagy kézi ügyességet is árul el.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Szerda: **Kis szökevény.** Páros bérlet.

Csütörtök: **Kis szökevény.** Páratlan bérlet.

Péntek: **Diszolóadás.** Páros bérlet.

Szombat: **Orosz véres napok.** Irta: Heltai Jenő. Itt először Páratlan bérlet.

Vasárnap: d. u.: **Vig özvegy.** Este: **Ezer év.** Történeti színmű. Páros.

Előkészületre kitűzettek: Titilla hadnagy, Tancos regiment, Eszményi férj, Csibészkirály.

** Vig özvegy. Tizenharmadik előadás — zsúfolt ház, szinte páratlan eset a kecskeméti színház történelmében. Lehár bájos zenéjű, népszerűvé vált dalai páratlan érdeklődést keltettek fel a kecskeméti közönségben, mely immár tizenharmadszor töltte meg teljesen e darab előadása alkalmával a színházat. Az előadás különben jó volt, talán még jobb, mint máskor.

NAPI HIREK.

Kecskemét, március 12.

— **Március tizenöt.** Tavasz ébredésével, virágok nyílásával minden évben eljön hozzánk a magyar szabadság újjáébredése: Március 15. E napon együvé forr szegénynek és gazdagnak a lelke, hogy méltóképen megünnepelje e nap emlékét. Március 15-én délelőtt 10 órakor a Kossuth-szobor előtt népünnepély lesz, melyen az ünnepi beszédet Hock János országgyűlési képviselő fogja mondani. Este a két negyvennyolcas kör — saját helyiségeiben — társas vacsorát rendez.

— **A negyvennyolcas honvédek.** Azok a fehérhajú, gyakran béna emberek, a negyvennyolcas honvédek, megszólaltak és azt mondják, hogy abból a nyugdíjból, amit kapnak, nem élhetnek meg. Kilencvenhat koronát kap évenként egy-egy közvitéz. Nincs ebben a mondatban semmi vadaskodó szándék. Ám az igazság mégis az, hogy a kilencvenhat koronás ayudíj a legsúlyosabb vád a mai Magyarország ellen, amelynek mindenkoron egyik legfőbb kincsese marad a Negyvennyolcas. Pedig az agg honvédek nagyon szerények, kérésök teljesíthető lenne minden finánciális veszedelem nélkül, mert csak akkora összegről van szó, ami elegendő lenne egy-egy 48-as aggastyán lealkonyodó életének a megaranyozására. Hátvan esztendő telt el azóta és akiknek a vitéségével nem boldogult az osztrák: rohamos gyorsasággal dönti sirba őket —

vel egyszerre két ellenkező tartalmú levelet tudott írni. Ez mindenestre szép volt tőlük, de midőn ön klarinéztozik, kiérezhető, hogy még legalább 3—4 hangszerre szükséges levegőt bocsát ki tüdejéből.

A sikertelenség nem keseríté el Mártont, úgy gondolkozva, hogy a karmester nem tudja megérteni az ő művészetét. Kényszerűségből csatlakozott aztán egy u. n. bányarezes fuvó zenekarhoz, mely nyilvános téren épült kerti vendéglőkben koncertezett.

Hogy milyen magas nívó áll az ilyen zenekarok művésze, mi sem jellemzi jobban, mint egyik karmesterüknek mondása, miszerint jobb volna, ha földfeletti nevet viselnének s bányában játszanának, semmint bányazenekar létükre földszínen gyótrik agyon szerencsétlen hallgatóik dobhártyáját.

Márton lassanként modern Odisseussá nőtte ki magát a bányazenekarral számtalan várost becsavarogva. De hála szerencsés természetének társával meghasonolva, visszatért Párisba.

Egy kiváló szárnykürtössel lón találkozására, kivel gondoltak nagyot és méreztet, önálló zenekart alakítottak, fogva

maguk mellé legsötétebb kezdő zenészt, majd néhány kétes existenciájú énekessel összefogózkodva, egy kisebb dalszínházat alakítottak.

A vállalkozás igen fényesen sikerült. A külvárosi népre az az ujság ingerével hatott a dolog. A pálinkás boltok tulajdonosai egymásra licitálva akarták üzletük számára biztosítani a némes művész társaságot.

E fényes sikeren felbuzdulva Márton elhatározta, hogy honfiai kötelességének immár eleget tesz, meg fog nőszülni. Igaz ugyan, hogy companistája, a szárnykürtös, kibén gyakran felébredt a művészi irigység, háta mögött váltig erősítette, hogy Márton csak azért akart megnőszülni, mert egymaga egy személy számára rendkívül sokat talál elfogyasztani az erélyes italokból. Házasságával óhajtja a megbillent szeszfogyasztási statisztika egyensúlyát helyreállítani. Pedig Márton soha sem ivott, csak mikor szomjas volt, igaz ugyan, hogy ez nála elég gyakran előfordult, de hát arról ki tehet, ha valaki szomjas.

(Folyt. köv.)

a vénség. Megérdemelnék hát, hogy legalább utolsó napjaikat nélkülözés nélkül töltsék el azoknak jóvoltából, akikért valamikor vérüket hullatták.

— **Ismerkedési estély.** A kecskeméti Tisztviselek Egyesülete szombaton este rendezte ismerkedési estélyét, melyen a tagok szép számban jelentek meg. A kedélyes vacsorán az első pohár köszöntőt Vollenhoffer Ferenc, az egyesület elnöke, mondotta, melyben vázolta az egyesület jövődől működését. A kedélyes társaság a legderűsebb hangulatban a hajnali órákig maradt együtt.

— **Hivatal átvétel.** Györfly Pál rendőrkapitány, kit a közgyűlés a múlt év végén rongált egészségi állapotára való tekintettel hosszabb időre szabadságot, tegnap ismét átvette a rendőrség kihágási ügyosztályának vezetését.

— **Rákóczi emlékezete.** Két átirat is érkezett ma a városhoz, a Rákóczi-kor történelmét tárgyaló munka pályadíjának tárgyában. Az egyiket a jászok és kunok földje, Jász Nagy Kun Szolnok megye küldötte, örömmel esatlakozik Kecskemét hazafias indítványához, a pályadíjhoz 300 koronával járul hozzá, mely összeget az átirattal egyidejűleg Kecskemét városának, mint az indítvány megtevőjének, meg is küldötte. A másik átiratot Brassó vármegye küldte, mely gróf Mikes Zsigmond elnöklété alatt tartott közgyűlésen utasította az alispánt, hogy találjon módot arra, miszerint a vármegye nagyobb megterhelhetése nélkül **nagyobb** összeggel járulhasson a pályadíj költségeihez.

— **Az iparosok és a kiegyezés.** Az Ipartestületek Országos Szövetsége vasárnap tartott választmányi ülésén egyhangúlag elhatározta, hogy fölterjesztést tesz Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszterhez, amelyben követeli a szabadkai ipartestületi kongresszus határozatának végrehajtását olyformán, hogy az önálló nemzeti bank életre hívása mellett az önálló vámterület már a lekötöttség idejének elmúlásával, vagyis 1917. évben bekövetkezzék. Azonkívül elhatározta még a választmány, hogy hasonló állásfoglalás végett megkeresi az ország ipartestületeit és kamaráit és gondoskodik egy országos kongresszusnak ebben a tárgyban leendő sürgős összehívásáról.

— **Uborka konzervgyár.** Nagykőrösön az uborka értékesítő betéti társaság egy uborka konzervgyár részvénytársaság megalapításán fáradozik. Ez ügyben a múlt héten az alapítók népes értekezletet tartottak s az ügy részletes tárgyalására és a tervezet összeállítására bizottságot küldtek ki.

— **Milyen időt várhatunk?** M e t e o r írja: A napon újabb foltok mutatkoznak, amiből ezeknek tartama alatt igen változatos időjárásra lehetünk elkészülve. Kiadóbb esapadékot, különösen a 9 ik csomópont hatáskörében várhatunk, amely legvalószínűbb, hogy eső lesz, de a hó sines még kizárva, sőt még 13 án sem. E nagy csoport folt 16 án kezd átfordulni tőlünk s 18—19 én hagy itt bennünket, amidőn ismét nagy viharos változatokat kaphatunk. Az élénk és viharos szelek már előbb is meglátogathatnak, különösen a 9. és 13. csomópontok hatáskörében, amely napokra újra felhívom az ármentesítő társulatok figyelmét, bár a helyzet némileg kedvezőbbé vált, amennyiben az eddigi lassu olvadás folytán a vízállás nem magas, így a leomló víztömegeknek nemcsak az egész hullámtér hanem még a meder is helyet ad a várható gyors olvadás esetére. A lefolyásnak akadálya tehát nem lesz, de a leestett nagy hőmennyiségek esőzettel egybekötött gyors olvadása, amilyen várható, nagy éberségre inti nemcsak az ármentesítő társulatokat, de egyáltalában az összes folyamparti községek előjáróságait is. Március hó második felében még a 22-iki erős hatású csomópont Jupiternek

egy együttállása folytán a Holddal az, a mely még lehet a hőmérsékletet, ezt követőleg azonban már március hava elég zavartalanul lesz alkalmas a mezei munkálatokra.

— **Tolvajszövetkezet a vásárban.** Veszedelemes tolvajszövetkezetet fogott el a rendőrség vasárnap a vásárban. A jeles szövetkezet tagjai közül Tarisinszky Mária 22 éves, Cserép Rozália 35 éves és Szemerey Matild 35 éves debreceni születésű budapesti lakosnőket a rendőrség letartóztatta s a vásárban összeharcsolt tárgyak, mint bűnjelekkel a kir. ügyészségnek a mai napon átadta. Megállapította a rendőrség, hogy a jómadarak a harcsolt tárgyakat, melyek közt férfi ruhák, asztal- és ágyneműek szerepelnek, egy papírlevéláruló sátrába gyűjtötték. A tettesek mindnyájan többször büntetett vásári tolvajok s hihető, hogy most már hosszabb időre fogják őket a vásárosok nélkülözni.

— **Az olcsó rizskása.** Egy merkantilis szellemű negyedik tizedbeli atyafi egy zsák rizkásával hátán járta be a tizedbeli boltokat, szörnyű olesón kínálgatva becses portékáját. Kubinyi János fűszerkereskedőnek végre fölűnt az olcsó portéka s a sarki rendőr segítségével a rendőrségre irányította Vincze János urat, kit kellő igazolás után szabadon bocsátottak, a rizkása eredete iránt pedig megindították a nyomozást.

— **Magyar termény az angol piacon.** A londoni Magyar Egyesületnek legutóbbi összejövetelén, amelyen az angol gazdasági, kereskedelmi világnak is előkelő képviselői voltak jelen, érdekes eszmecseré folyt. Az egyesületnek egyik választmányi alelnöke, azt a kérdést vetette fel, hogy Magyarország rendszeresen és nagyban exportálhatna paradicsomot Angliába, ahol jóformán korlátlan piaca volna; mert kimutatható Anglia tavalyi vásári forgalmának adataiból, hogy a paradicsombelátal távolról sem tudta fedezni a keresletet, Angliában nagy mennyiségű paradicsomot fogyasztanak s mivel Anglia klímája nem minden nyáron elég napos a paradicsom megérlelésére, a magyar égalj alatt termelt és edesebbre érő gyümölcs nagyon kelendő lenne. Akit a közgazdaságilag fontos terv érdekel, annak a szállítási módra és minden egyéb szívesen ad fölvilágosítást a Magyar Egyesület választmányi alelnöke, Viola Ferenc (35. Norfolk Street, Strand. London). — Ajánljuk e hirt a kecskeméti paradicsomtermelők és kereskedők figyelmébe.

— **Felosztatott szakegyesületek.** Nemes csak a fővárosban, de a vidéken is kezdik felosztatni az alapszabályellenesen működő szociálista szakszervezeteket. — Nagykanizsán az összes szakegyesületek további működését fölfüggesztette a rendőrkapitány. A fölfüggesztés oka ugyanaz volt, mint a budapesti fölfüggesztéseknél, tudnillik szabálytalan díjakat szedtek tagjaiktól. A rendőrkapitány a szakegyesületek vezetőinél házkutatást is tartott s többeknél kéziratokat s nyomtatványokat foglaltak le. — Győrött, mint jelentik, a belügyminiszter hasonló okokból szintén az összes szakegyesületeket feloszlatta.

— **Piaci árjegyzék 1906. évi márc. hó 12-ik napján.** Tisztabuza 13.40—14.00. Kétszer 12.80—13.20. Rozs 12.00—12.20. Árpa 12.80—13.00. Zab 14.00—14.40. Tenger kecskeméti 10.70—10.90. Tengeri bánát 10.60—10.80. Köles 11.40—12.20. Krumpó 4.60—5.00. Széna 6.60—7.00. Szalma 2.00. Szalonna kilója 1.50—1.60. Hizott sertés kilója 1.46—1.52.

Anyagi zavarok a színháznál.

Mi is értesültünk már régebben azokról a küzdelmekről s bajokról, a melyek színészeink művészi becsvágát örlik s színházunk jövőjét fenyegetik, de nyilván-

nosan pertraktálni nem akartuk a színház zavaros dolgait; mert a jó tanács az anyagi küzdelmek közepette úgy se sokat segíthet.

Most azonban már a fővárosi lapok is jelzik a színészetünket fenyegető esapás elkövetkezendőségét s nyiltan tárgyalják a szintársulat rendezetlen anyagi körülményeit.

Mikor itt adjuk egy estilapnak erre a szomorú dologra vonatkozó közleményét, mivel úgy se takargathatjuk tovább azt, amit úgyis tud mindenki, nyiltan egyuttal megmondjuk azt is, hogy a Bihari bukásának oka legelső sorban a kecskeméti közönség részvétlensége, pártoláshiánya s érzéketlenségében kell keresnünk.

Nem akarjuk ezúttal a kecskeméti publikumot olyan formában megvédelni, amint azt megérdemelné; se az igazgatás hibáit gyengéit hánytorgatni nincs szándékunkban, mert ezzel úgy se sokat segíthetünk rajtuk. A kecskeméti publikumnak azonban kötelessége ez alatt a néhány nap alatt, míg színészeink itt lesznek a mulasztásokat pótolni s megmenthetőt, a méltó pártolással, még valahogy megmenteni.

Az idézett esti lap különben a következőket írja.

Még el sincsenek rendezve a pozsonyi színház bukott direktorának Andorffy Péternek zavaros dolgai, a vidéki színészetet egy másik esapás érte. Bihari Akos, a kecskeméti színház igazgatója a legnagyobb anyagi zavarokkal küzd s előreláthatólag már a közeli napokban esődbe is jut. Bihari társulata hetek óta „bevételi százalékokban” kapja fizetését s megesett, hogy a primadonna, Parlagi Kornélia 4 fillér fizetést kapott egy este, mert a 110 tagu társulat összes bevétele tizennégy korona volt.

Rövid idő óta harmadszor fordul elő, hogy a színigazgató esődjé miatt egy jól szervezett társulat érdekenyen károsodik s teljesen önhibáján kívül olyan nyomorba jut, a melyből kikászolódni a legnehezebb körülmények között tud csak.

Ez a három esőd ismét fölveti azt az Országos Színészegyesület ellen rég hangoztatott vádat, hogy az egyesület túlságosan könnyelmű a színigazgatói engedélyek kiadásában.

Valami esekély kauciót kell csak letennie és akár ki színházdirektor lehet vidéken. Magához szerződött egy esomó színészt és azokat beleviszi a vakserenésébe; Ha sikerül a vállalkozás, kapnak fizetést, ha nem, nyomorba jutnak.

Végre is ma már a színházi vállalkozás üzlet, még pedig a legtöbb esetben jó üzlet. Meg lehet tehát követelni attól, aki vállalkozik az ilyen üzletre, hogy megfelelő tőkét mutasson ki, hogy ha a vállalkozás rosszul üt ki, ne csak a színészek veszítsenek rajta, hanem a vállalkozó, aki siker esetén a nyereséget zsebre dugja, viselje balsiker esetén a kockázatot is.

Még egy fontos dologra kell rámutatnunk a két színházi esőd alkalmából. Az ilyen vidéki színházi katasztrófáknál rendszeren kiderül, hogy a direktor a nyugdíjakat, amiket a társulattól levont, nem fizette be az egyesület pénztárába és a szerensétlen nyomorba jutott színészek még a nyugdíjukat is elvesztik. A törvény ezeket a színész-nyugdíjak körül történő visszaéléseket nem üldözi. A színészegyesületnek kell tehát gondoskodni róla, hogy a direktorok minden hó 1 én és 16 án pontosan beszoigáltassák a nyugdíjilletéket és ha ezt bizonyos rövid határidőn belül meg nem teszik, elveszti a színházigazgatási jogát. A vidéki színházi viszonyok anarchiájába, a színészek teljes védtelenségébe csak így lehet egy kis rendet és méltányosságot behozni.

Birtokváltások.

Hajtó Teréz megvette Tóth Ignác 8. t. 60. számú házát 2800 koronáért.

Gépiró, helyesírás és rondírási újabb tanfolyamunkat

márczius 20-án kezdjük.

Könyvelőképző és levélbéli tanfolyamokra tanítványokat felvesszünk.

Beírás délután 4 $\frac{1}{2}$ —5 óráig.

Tanítványaink elhelyezése biztosítva van, ugyanis legújabb irányzatú praktikai képzésünk révén évről-évre örvendeztetesen nagyobbodik a kereslet intézetünk végzett tanítványai iránt — oly mértékben, hogy a múlt években már számos megkereső intézet és czéghöz nem tudtunk adni irodai erőket, — mert jóval kevesebben készülnek elő, mint ahányat elhelyezni tudnánk.

Kecskeméti Kereskedelmi Tanintézet, Festő utca 249. sz. (a városháza mellett.)

☛ Gépiró és többszörösítő munkát jutányosan elvállalunk. ☚

A gyümölcsfák

tisztogatásának a legtökéletesebb és amellet a legolcsóbb és a legkönnyebben keresztülvihető módja köztudomásulag abban áll, hogy a

rügyfakadás előtt

alaposan bepermetezzük a gyümölcsfák összes ágait 1 $\frac{1}{2}$ %-os kénmájoldattal, a fatörzseket és vastag ágakat pedig szintén másfél százalékos, de mészszel és agyaggal kevert kénmájoldattal bemázoljuk.

Valódi Mayerfi-féle kénmáj kilónként 64 fillérért kapható

Nyirády László-nál

Kecskeméten

5150—3—3

Kiadó lakás.

Halasi-nagy-utca 22-ik szám alatt egy 3 szobás utcai és 1 udvari lakás folyó évi május 1-re bérbe adandó; értekezhetni ugyanott, vagy Weisz Mihály 5156 úrral, III. tized, 161. sz. alatt. 3—3

Házhelyek kiosztása.

A Vágóközön, közvetlenül a Mária-város alatt, 18 ház hely a városi tanács által jóváhagyott részletekben szabadkézből eladó.

Az egyes ház helyeken levő szőlők, valamint élőfák is mind érintetlenül maradnak és rögtön a vevő tulajdonába mennek át.

Közelebbi felvilágosításokkal szolgál alulírott, akinél a térkép is megtekinthető, a fizetési feltételek megtudhatók s a vétel eszközölhető.

Grosz Ignác

liszt-, só- és korpa raktára, két templomköz.

Eladó ház.

Kecskeméten, Fűzes-téren, a sörházlaktanya szomszédságában egy jóforgalmú helyen újonnan épült szép, modern ház, mely áll: 3 rendbéli lakásból, (8 szoba, 3 konyha, 3 kamra, 2 nagy pince, 4 lóra való istálló — tágas udvarral, jó ivóvizű kúttal — kedvező fizetési feltételekkel eladó. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál lapunk kiadóhivatala, dr. Popper Aladár ügyvéd vagy pedig a Központi Takarékpénztár.

Üzletáthelyezés.

Szives tudomására hozom a mélyen tisztelt közönségnek, hogy a **tíz év óta fennálló mű-, selyemfestő és vegytisztító-üzletemet**

a Takarékpénztár Egyesület piactéri palotájából a **Nagykörösi-utca, Zsigmond Ferenc borbély- és fodrász ur üzlete mellett lévő**

G. Fekete Mihály ur házába helyeztem át.

Amidőn ezt szives tudomására hozom a m. t. közönségnek, egyúttal megköszönöm az eddigi szives pártfogását s azt a jövőben is kérve vagyok

hálás tisztelettel

VÁRADI MIHÁLY

műfestő.

Kerestetik bérbe

— május elsejére —

egy szép, tiszta két szobás lakás, a szükséges mellékhelyiségekkel. Czim a kiadóhivatalban. 5161—?—3

Eladó birka - farka!

Pusztá-Alpáron 200 darab fias birka eladó. Értekezhetni idős Mura-közy Imre tulajdonossal, Kecskeméten, Őz-utca 148. szám alatt, vagy pedig Felső-Alpáron, 30. sz. alatt levő birtokán, ahol a birkák is megtekinthetők. 5168—6—1

A gyümölcsfáinkon

élősködő hernyókat, bogarakat és azok petéit és bábjait, továbbá a vértetűt; a különböző penészgombákat; a mohát és maszatokat a legkönnyebben és a legolcsóbb módon úgy pusztíthatjuk el, ha a gyümölcsfák összes ágait **a rügyfakadás előtt** erős, másfél perczentes kénmájoldattal bepermetezzük, a fatörzseket és a vastag ágakat pedig ugyancsak másfél százalékos, de mészszel kevert kénmájoldattal bemázoljuk.

Mayerfi-féle kénmáj friss és valódi minőségben kilónként 64 fillérért kapható

Gyenes S. és fiai-nál

(Kecskemét.)

5151—3—3

1907. évi 52. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Kecskeméti Országos Tanítói Árvaház tűzifa (70 erdei öl) és cox (14 waggón) szükségleteinek az 1907. évi április 1-től — 1908. márczius végéig terjedő időre leendő biztosítása tárgyában verseny hirdettetik.

A szabályszerű írásbeli zárt ajánlatok az **1907. márczius 29-éig** bezárólag nyújtandók be az Országos Tanítói Árvaház igazgatói irodájában vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap d. e. 8—11 és d. u. 3—5 óra között. Ugyanitt s ugyanezen időben nyerhető közelebbi felvilágosítás a részletes föltételekre s a bánatpénz összegére s letételének módozataira nézve is.

A benyújtott ajánlatok bizottságilag leendő felbontása 1907. márczius 30-án délelőtt 8 órakor ejtetik meg.

Kecskemét, 1907. márczius 10.

5163—3—2

Az Igazgatóság.

1673/1907 tk. sz.

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özvegy **Balázs Istvánné** végrehajthatónak és a **Kecskeméti Központi Takarékpénztárnak** csatlakozónak, **Nagy Sándorné** szül. **Beke Erzsébet** elleni 444 kor. és 400 kor. iránti kielégítési végrehajtási ügyében;

1. A kecskeméti 5117. sz. betétben A. I. 1. és 2. sorszám 3318 és 21391/1. hrsz. alatt felvett és Nagy Sándorné szül. Beke Erzsébet végrehajtást szenvedett, továbbá özv. Beke Ferencné szül. Ö. Kovács Juliánna, B. Hajagos Józsefné szül. Beke Juliánna, Oláh Andrásné szül. Beke Zsuzsánna, Beke Magdolna, Beke Anna, Beke Rozália és kiskoru Beke Ferenc és Beke József tulajdonostársak nevében álló 2342 korona becsértékű jószágtest a végrehajtási törvény 156 § a. c. pontja értelmében egészen;

2. A kecskeméti 5118. sz. tlkvi betétben A. I. 1—2. sorsz. alatt felvett jószágtestnek végrehajtást szenvedett nevében álló 335 kor. becsértékű egy nyolezad része az **1907. évi március hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor** a királyi törvényszék tlknyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen, az egyidejűleg megállapított és a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, valamint Kecskemét városházánál megtekinthető feltételek mellett eladatni fog, úgy azonban, hogy ha az 1. tétel a. ingatlanért 8260 kor. összegnél, a 2. tétel a. ingatlan illetőségért 995 kor. összegnél magasabb ígértet nem tétetik, a Kecskeméti Központi Takarékpénztár tekintendő árverési vevőnek.

Venni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni, vevő pedig köteles a vételárt három egyenlő részletben, u. m.: az első részt az az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap, a második részt ugyanazon naptól számítandó 45 nap, a harmadik részt, melybe a bánatpénz is beszámítatik, ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5 százalékos kamatokkal együtt a letétkezelési szabályok szerint a kecskeméti kir. adóhivatalnál lefizetni.

Kecskemét, 1907. február hó 4.

A kir. tszék tlknyvi osztálya